

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.

VIII. Lani je ruski car v Moskvi očitno pohvalil Črnogorce, da so se hrabro bojevali zoper Turke, menj srečne Srbe pa je nepričakovano ostro grajal, ter jim očital, da se niso dovolj junaško obnašali. Ali čudno, se laj je ravno tisti turški general Osman paša, zoper katerega so lani Srbi z velikim junaštvom branili Zajčar in mu naposled vendar le pot v Srbijo pri Lukovem srečno zaprli, 3 ruske napade krvavo odbil in celo njihovo glavno vojsko, ki stoji od Bjele do Ruščuka in Trnove proti Razgradu in Šumli obrnena, pripravil v veliko nevarščino. Krivi temu niso ruski vojaki, ampak ruski generali, z večinom nemškega imena in roda. Ruski vojaki so pravi junaki; to je popričal tudi Don Karlos, ki se je pred 2 letoma za špansko kraljevsko krono bojeval, rekoč: „z ruskim vojakom se da svet premagati“. Ali ruski generali so precej ošabni gospodje, ki so Turke zaničevali in mislili, da jih bodo takoj kot divje pse polovili. Zato so tudi svoje čete povsod daleč okoli razposlali in raztepli, najprej v Aziji in sedaj tudi v Evropi. Res je, Turki so divjaki, toda z pomočjo Angležev z orožjem dobro prevideni in hrabri divjaki. Turki tudi dobro vedó, da sedaj gre za njih obstanek v Evropi in torej tudi pravijo: „sedaj moramo mi grob izkopati ali sebi ali — Rusom“. Vsled tega se Turki bijejo srdito, umarjajo neusmiljeno in pokončavljajo vse, o čemar vedó, da je sovražnikovo ali da bi utegnito sovražniku služiti. Pri takih razmerah pa tudi ni čuda, da so ruski generali zavolj svoje ošabnosti in iz uje izvirajoče neprevidnosti hipoma bili grozno kaznovani, zlasti pred bolgarskim mestom Plevnom.

To mesto je kakih 10 ur od Donave pri Nikopolju proti jugu in Balkan-gorovju postavljeno na precej širni gorski planjavi, raztezajoči se med reko Vid na zapadu in Osem na izhodu. Skozi mesto, ki šteje 17.000, večidel turških prebivalcev, pelja velika cesta iz 40 ur oddaljenega Ruščuka v Sofijo, ki je že za goro Balkan tudi kakih 40 ur daleč proti jugu. Mesto obdajajo hribi, ki proti jugu postajajo čedalje bolj visoki. Na znožju proti mestu so z lepini vinogradi zasajeni. V to mesto so Rusi pridili kmalu po prehodu pri Zimnici in Sistovu, kamor je le 17 ur hoda. Ruski vojaki so turškemu prebivalstvu pobrali vse orožje in odšli v Nikopolje. To pa je bil že velik pregrešek. Kajti med tem, ko so Rusi vzeli Nikopolje, se je Plevnu približal Osman-paša z 25.000 Turki; 16. julija so Rusi vdrl v Nikopolje in 17. julija je bolgarski pastir prišel pravit, da je pred Plevnom Turka kakor listja in trave. Kmalu potem prisopihá več kozakov in poročá, da je v Plevno došlo 5000 Turkov. Sedaj pošlje general Krüdener 2 regimenta pešcev, 1 škadrone kozakov in 5 baterij nad novega sovražnika. Odposlani vojaki pri-

dejo 19. julija zvečer pred Plevno in se kmalu prepričajo, da je 5000 turških vojakov v njem, ter začnejo z kanoni streljati v mesto. Drugi dan 20. julija vderejo Rusi v mesto, vržejo Turke vni in jih sekajo in podijo proti mostu črez Vid. Ali tukaj se vsuje toča turških krogelj iz pušek in kanonov; več kakor 20.000 Turkov jim je stalo skritih nasproti; cele vrste ruskih junakov so pale mrtve ali ranjene na tla. Ranjeni obrist Rosenbaum zajaha pred svoj regiment, mahne z bliskajočo se sabljo proti Turkom rekoč: naprej, urá! Ali bilo je zastoj. Dve krogli prebijete glavo obristovo, da se takoj mrtev zvrne raz konja. Okoli njega je obležalo 12 oficirjev in 1300 vojakov; ostali so bili skoro vsi ranjeni in so se le z pomočjo drugega regimenta, ki je zgubil 20 oficirjev in 900 mož, zamogli pomekniti nazaj v mesto in potem za mesto proti Nikopolju. Poveljnik nesrečnim Rusom je bil general Schilder-Schuldner. Ta nesreča je bila res blisk iz jasnega neba za ruske generale, toda spametovala jih še ni. General Krüdener je namreč sklenil sedaj Osman-pašo sam zgrabiti, pa ni hotel verovati, da je za to preslab; tudi ni hotel verovati, da utegne Osman-paša svoje čete še pomnožiti. Ta ošabnost in trdoglavna neprevidnost je Rusom naklonila druga nesrečo 30. julija. Osman-paša je svojo vojsko res pomnožil, tako, da je imel 70.000 vojakov zbranih. Tudi se je strahovito v zemljo zaril okoli Plevna. Dal je pred mestom 2 rova potegniti črez veliko cesto in daleč na vsako stran; za nasipe je posadil mnogo kanonov, v rove pa postavil turških pešcev, ki so orožani z Peabody-puškami, z katerimi se po 20krat v minuti vstreliti da. Vinograde za mestom je dal z šanecami utrditi in za njimi na višinah velike kanone nastaviti, ki so daleč prek črez vse, kar smó do sedaj poredali, svoje krogle metali. Vse to se je pripravilo do 29. julija. Med tem je ruski general Krüdener dobil generala Šahovskojega na pomoč in je tedaj 30. julija z 33.000 pešcev, 60 kanoni in 3 brigadami kozakov sklenil Osman-pašo zgrabiti od 3 strani. Boj se je začel ob 9. uri dopoldne. Krüdener sam je Turke napal od preja na sredi in na desni strani od velike ceste; jegovi vojaki so se bojevali do trde noči brez uspeha. Šahovskoj bil je iz prva bolj srečen na levi strani. Ko je zapazil prvi 2 vrsti Turkov, skriti za kanoni in v izkopanina grabnoma, je pešake ustavil ter dal goreče rakete metati v Turke v zemljo zarite. To je tudi pomagalo. Ruske rakete in granati so Turke nemilo zaščegetali, mnogi so ostali mrtvi, drugi pa so začeli grabne zapuščati. V tem hipu da Šahovskoj svojim pešcem naskočiti turške nasipe in grabne. V par minutah so ruski junaki pred prvimi nasipom in ga vzemajo, kmalu potem še drugi; potem obstojijo močno spehani in mnogih tovarišev oropani na znožju vinogradov. Nekoliko se oddehnejo in potem začnejo prodirati naprej v vinograde in potisnejo kmalu vse Turke

iz njih. Ko bi sedaj dobil pomoči od Krüdenerja, zma ga bibila njegova. Ali te mu ni bilo od nikoder. Ob enem ga obsuje strahovit ogenj iz turških baterij, ki so više na hribih bile nastavljene. Bila je 4. ura popoldne. V tem hipu vderete še 2 kompaniji Rusov v Plevno in sedaj je uspeh ruske hrabrosti do vrha dokipel in začel naglo poje-mati, ker ni bilo zadnje podpore od zaja. Turkov pa je mnogo tisoč, dosedaj skritih 3 ure daleč od Plevna, vrelo v utrujene ruske čete. Morale so se začeti pomikati nazaj, najprej iz vinogradov in mesta, potem pa še iz dobljenih turških šanč. Pod strašnim gromenjem turških kanonov in pušek je palo na tisoče hrabrih ruskih junakov. Pritisk turške čezsile je bil tolik, da še ranjencev Rusi nišo mogli pobrati in spraviti na varno. Grdi bašibozuki so jih v moči vse posekali. Rusi so ta nesrečni den zgubili več kakor 3000 mrtvih in 6000 ranjenih, vse pa vsled ošabne nepreviđenosti svojih generalov!

Smešničar 32. Nekdo je imel bolezen za-spanca. Vedno so mu oči skup lezle, po noči in po dnevi. Nobeno zdravilo ni pomagalo nič. Ko je že vse poskusil, svetuje mu prijatelj, naj kupi si 30 delnic banke „Slovenije“. Kupil jih je in od tistega dne ga ni le popustil zaspanec popol-noma, ampak zdaj še celo po noči ne more več spati, ker je 4800 fl. zgubljenih. To smešnico ali prav za prav žalostinko je napravil novi „Brenčelj“ humoristični list v Ljubljani, ki je zopet začel iz-hajati in stane za četrt leta samo 80 kr. Prosimo vrle Slovence, naj podpirajo list, katerim je to storiti mogoče!

Razne stvari.

(G. Seidl) je lani „Slov. Gospodarja“ tožil, kakor da bi ta bil lažljivo poročal, da je g. S. čeravno cesarsk oficir, pozabil za po testamentu sporočene in prejete denarje cesarjevo podobo za šolo pri sv. Križu kupiti itd. Sedaj je po 2kratni preiskavi prisiljen od tožbe odstopil 31. jul. t. l. G. Seidl plača okoli 90 fl. stroškov. Prilično več!

(Dijaško semenišče) Maksimilijanem-Viktorinom v Mariboru je srečno pozidano. Dvastropno po-slopje se sedaj ometava.

(Matica slovenska) je izdavanje znanstvenega lista outožila do novega leta.

(Učiteljska konferenca v Ptuj) je trajala samo 1 den, čeravno je bila napovedana za 2 dni. Uzrok je pomankanje denarjev, ki je toliko, da še učitelji za prvi den niso dobili plačila. Suša bo ali že je!

(Višja realka v Mariboru) je imela letos 152 učencev; začetek novega šolskega leta je nastav-ljen na 16. sept. t. l.

(V Innsbrucku na Tirolskem) sta bila v meš-nika posvečena 2 Slovence, namreč P. Vuk iz reda usmiljenih bratov v Gradcu, in jezuit P. Slavič. Slednji je doma od sv. Križa na murskem polju in je svoje dni bil najizvrstniši dijak mariborske gimnazije.

(Slomšekov spomenik) so začeli ta teden sta-viti v stolni cerkvi; delo je krasno!

(Nesreča pri splavljanju drv) se je zgodila v Cinzatu na Pohorju, kder je velik hloh 63letnega Luk. Zebeja ugrabil, po splavi potegnil in usmrtil.

(Obesil) se je v Celovcu učiteljski pripravnik Weiler, ker so mu pri izpitu dali dvojko!

(Zastrupil) je nekdo ženo Uršo Klemenčnikovo v Leheni za Slov. Gradcem.

(Pogorel) je Jožefa Hödela hlev in gospo-darsko poslopje v Mahrenbergu; škoda je 4000 fl. Velik ogenj je bil tudi v Skalah, kder sta pogorela Marjeta Rebernjak in Fr. Zgolčar.

Dražbe III. 13. avgusta Katra Plevnik v Šmarji; 16. avg. Juri Nančič v Zablaku; 20. avg. Marija Kranjc v Trdovojcih 520 fl. Maria Pušnik na Radelnu 3700 fl.; 24. avg. Johana Pahernik v Mahrenbergu 11 665 fl.

Listič uredništva. G. Munda pri sv. Tom. obrnite se zastran podnečitelja do njegove gosposke! G. L. v Ptuj prihodnjič. Nepoznani B., pesnice ne sodijo prav za „Slov. Gosp.“ — Dopisa iz Saleške doline in iz Koroškega prihodnjič! G. K. v Artičah, obžalujemo, a v list vendar ne moremo sprejeti!

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = 1^{aa}/100 vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.

Mesta	Pšavnica	Rž	Jedmen	Oves	Taršica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	8 70	6 20	5 19	3 50	6 20	5 70	6 40
Ptuj	7 50	5 80	4 50	3 40	6 —	6 50	6 50
Ormuž	8 80	6 80	5 40	3 55	5 —	7 80	4 88
Gradec	9 98	6 82	6 —	4 15	6 —	—	6 20
Celovec	8 85	6 38	4 86	3 38	6 62	4 46	8 34
Ljubljana	9 21	7 —	4 20	3 90	6 —	4 70	8 48
Varaždin	8 50	5 80	4 20	3 40	6 —	6 20	6 50
Zagreb	9 —	8 —	3 80	4 —	6 10	6 20	6 50
Dunaj	12 25	10 50	8 25	7 40	7 —	—	—
Peš	13 62	9 37	5 92	6 75	6 44	5 —	—

Sirovi loj

kupujeta vsaki čas po najvišji ceni

Karl Pamperl-ova sina,

Topilnica za loj, svečarija in mlačnica,
zloga vžigalnih, svetilnih in maščobnih tvarin

v CELOVCI na Koroškem.